

Minnesanteckningar från möte i Tankgruppen

2013-09-10

Plats:	Linköping, VTI
Närvarande:	Erik Hassellund, SKANSKA Glenn Lundmark, ASFALTSKOLAN Helene Odelius, NYNAS Johan Falk, TRAFIKVERKET Lars Halldin, NCC Mansour Ahadi, SVEVIA Mikael Jonsson, NYNAS Nicklas Sundström, TRAFIKVERKET Nils-Gunnar Göransson, VTI Pär Gustafsson, SVEVIA Rickard Melin, TRAFIKVERKET Thomas Eriksson, TVM Thomas Wallin, AKZONOBEL Tomas Brodin, NCC Torbjörn Jacobson, TRAFIKVERKET
Förhindrade:	Karin Svensson, SKANSKA Kenneth Lind, TRAFIKVERKET Mats Norell, MN ASPHALT CONSULTING Pär Eliasson, TRAFIKVERKET Sven Brodin, TYRESÖ KOMMUN

1. Inledning

Värd för mötet var Nils-Gunnar som hälsade välkommen. Ersättare för ordinarie ledamöter under dagens möte var Erik Hassellund, Skanska. En kort presentationsomgång genomfördes. Deltog för första gången gjorde Pär Gustafsson, Svevias representant i Tankgruppen, AC inom tankbeläggningar. Som ersättare för Ingemar Gustafsson (pensionering) utsågs Johan Falk, Trafikverket region Syd och region Väst. Deltog gjorde även Lars Halldin, tämligen nytilträd AC inom NCC.

2. Föregående mötesanteckningar

Gicks översiktligt igenom utan anmärkningar.

3. Beslutslistan

Behandlades kortfattat.

4. Regelverk

En djupare genomgång av revideringar gällande AMA, TRVKB respektive Regler för reglering planeras till nästa möte när Kenneth har möjlighet att delta. 2014 års upphandling kommer att följa AMA Anläggning 10, det nu gällande regelverket, för att undvika missförstånd och konflikter. Poängterades att relevanta krav bör ställas vid upphandling.

5. Säsongen 2013

Efter en sen vår har produktionen gått på högvarv under sommaren som varit mycket bra lämpad för utförande av tankbeläggningar. Stenskottsärenden har tenderat till att öka under utförandeskedet av Y1 eller kort därefter, dock varierar trafikanternas acceptans för olägenheter stort inom landet.

Nivån för årets volymer, sett till hela landet, bedöms ha ökat gentemot de senaste åren. Naturliga variationer mellan länen uppstår från år till år.

Framtagning av ersättare för bitumenlösning pågår, särskilt med tanke på utförande på senhösten. Även modifierade emulsioner är under utveckling.

När det gäller bl.a. maskininvesteringar bör Trafikverkets ambitionsnivå att uppnå en årsproduktion av 12M m² ytbehandling vara ett fullgott incitament.

Inför 2014 kommer en upphandling av ytbehandling, utan bindemedelsreglering av mängder att genomföras i 2 län i Region Väst och 2 län i Region Syd. I samband med detta diskuterades inverkan av storleken på bindemedelsgivan.

6. Miljöärende

Miljödom i Västra Götalands län angående ytbehandling. Användande av tankbeläggning i primär skyddszon måste vara godkänt av miljönämnden (tillstånd krävs).

7. FOI 2013, pågående resp. framtida

Resultaten av den uppföljning som skett av tankbeläggningar kommer att ligga till grund för skrivningar i Regelverken. För att ta del av vad som skett inom FOI hänvisas till www.tankgruppen.nu.

Ett försök med Racked-in utfördes i början av juni utmed väg 134 i Östergötlands län. Förutom konventionell BE65R användes två modifierade emulsioner. Resultatet blev mindre lyckat när glesningen (10-15%) av första ballastspridningen gav upphov till att bindemedel fastnade på däck, vilket gjorde att mängden ballast ökades som i sin tur fick till följd att den följande 4/8:an inte fick tillräckligt utrymme. Även brytningstider och viskositet gav problem. Sträckorna kommer att mätas med Vägytemätbil under hösten, före dubbdäcksperioden.

I månadsskiftet aug/sep utfördes en Racked-in på väg 731 i Östergötlands län, som i dagsläget kan anses som lyckad. Detta objekt ingår i kontrollsträckorna med IM. Underlaget var utfört 2008 och var i stort behov av någon form av tätande åtgärd. Mätning kommer även här att ske.

[Torbjörns presentation.](#)

8. Bindemedel (typer, mängder)

Efterfrågan på produkter med så låg miljöpåverkan som möjligt och som dessutom gör att säsongen kan förlängas är stor. Nynäs satsar på produktutformning inom det komplexa problemområdet. Nynäs levererar information om ersättare för bitumenlösning för publicering på hemsidan. **Se beslutslistan.** Även Svevia har produkter på utvecklingsstadiet såsom BCX. SBS-polymerer anses vara lämplig tillsats för att uppnå goda resultat.

I den FOI-studie som VTI utfört har visuell bedömning tillsammans med vägytemätningar visat att vid utförande av IMT/JIMT bör påslagen vara enligt:

- BE65R, större mängd i andra än i första (ex.vis 2,0 + 2,7 kg/m²), förhållandet 40/60
- V12000, lika mängd i båda påslagen (ex.vis 1,8 + 1,8 kg/m²), förhållandet 50/50

Varianter kan förekomma.

9. Kurser, Seminarier

Kursen "Tankbeläggningar-Allmän kurs", i Asfaltskolans regi, som var planerad till våren 2013 ställdes in p.g.a. för litet deltagarantal. Hittills har två kurstillfällen (2011 och 2012) lockat ca 100 personer. Till 2014 har inbjudan till kurs gått ut med tidpunkten satt till 19-20 mars <http://www.asfaltskolan.se/asfskol.html#tan>. Inriktning enligt tidigare koncept.

En arbetsgrupp för anordnande av seminarie under våren 2014 som fokuserar på Tankbeläggningar har instiftats. Med Torbjörn som sammankallande deltar även Sven, Rickard, Glenn och Nils-Gunnar i inledningsskedet. Möjlighet att ansluta sig till deltagande i förberedelserna erbjuds. I början av april anses som lämplig tidpunkt för anordnande av seminariet. Lämpliga fora för marknadsföring, såsom Asfaltdagarna och SKL:s evenemangskalender, diskuterades.

10. Övriga frågor

Hur kan upphandlingsförfarandet mm göras bättre? - Längre upphandlingstid, - Lika reglering i alla regioner, - Bättre precisering av befintligt underlag (ex.vis via PMSv3: <https://pmsv3.trafikverket.se/Pages/Start/DefaultView.aspx>)

Hur skall ökad acceptans från trafikanter och omkringboende för olägenheter vid i första hand ytbehandlingsutförande uppnås?

- Tydlig information i media (god erfarenhet från Gotland där daglig information sändes i lokalradion) samt i närområdet (utskick)
- Tydliga skyltar för vad som kommer att hända utmed vägen
- Tydliga skyltar med hastighetsnedsättning och risk för stenscott
- Noggrann sopning för borttagande av överskottsmaterial, även på vägren och bussfickor etc.

En viktig framgångsfaktor är tydlig information till, och nära kontakt med, driftområdet när tankbeläggning utförs och även under den efterföljande riskperioden.

En arbetsgrupp för kravställning inför utförande av ytbehandling instiftas, innehållande - Entreprenörer, -Projektledare beläggning TRV, -Kommunikatör/Informatör. **Se Beslutslistan.**

Onormal lång väntan på certifikat efter redovisning av utförd TAIT framfördes av entreprenörer.

Torbjörn och Nils-Gunnar ombads utforma ett dokument som beskriver "Varför välja Ytbehandling". **Se beslutslistan.**

Fråga från Thorsten Nordgren, ordförande i Metodgruppens utskott för bindemedelsfrågor (BIG-gruppen), angående Tankgruppens hållning till införande av emulsionsspecifikationer. <http://www.metodgruppen.nu/web/page.aspx?refid=13>

Tankgruppen kan fungera som remissinstans i bindemedelsfrågor som berör tankbeläggning.

En uppdatering av deltagare i följande arbetsgrupp bör göras. **Se Beslutslistan**

<u>Lagningar, teknik/material -tillsatt 2011-03-31, rev. 2012-03-27</u>
Torbjörn Jacobson, TRAFIKVERKET (sammankallande)
Ingemar Gustafsson, TRAFIKVERKET
Representant, Svevia
Thomas Eriksson, TVM
Thomas Wallin, AKZONOBEL

11. Nästa möte

Nästa möte äger rum i Stockholm, Trafikverkets Regionkontor i Solna, 27 november 2013.

Nedtecknat av

Nils-Gunnar Göransson

Justerat av

Rickard Melin

Torbjörn Jacobson

PS.

Studieresa 2013-09-11

Förmiddagen ägnades åt att besöka några intressanta objekt i trakterna kring Tranås/Kisa.

- Fog Seal av Y1, F1009 länsgränsen – Tranås, utförd 2011 (1)
- Y1B 4/8 med PME utförd av Svevia, F1005 Linderås – Kvarnarp, utförd 2013 (2)
- Provväg (5 sträckor) med IMT, F1047 Tranås – Bordsjö, utförd 2007
- Kontrollsträcka med IMT (V12000), F1047 Bordsjö – Norrhult, utförd 2011
- Kontrollsträcka med IMT (Nyflow 3000), F1047 Askeryd – Bordsjö, utförd 2008
- Provväg (4 sträckor) med Y1B ”Racked-in”, E134 Visskvarn – Pinnarp, utförd 2013

- (1) Del av gruppen diskuterar vad vridande hjul från tungt fordon kan åsamka för skada

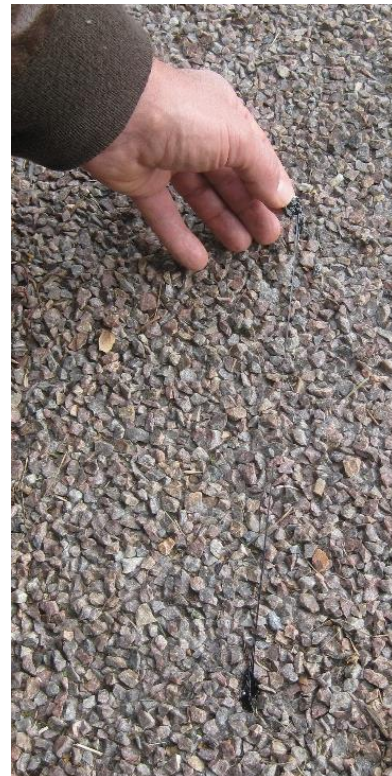

Foto Glenn

Foto Nils-Gunnar

- (2) Thomas W kontrollerar effekten av polymertillsats

BESLUTSLISTA

M 130910

En arbetsgrupp, för kravställning inför utförande av ytbehandling med syfte att nå **ökad acceptans hos trafikanten angående olägenheter** instiftas, innehållande -Entreprenörer, - Projektledare beläggning TRV, -Kommunikatör/Informatör

Deltagarna i **Arbetsgruppen för lagningar** uppdateras

Torbjörn och Nils-Gunnar utformar dokument som beskriver ”**Varför välja Ytbehandling**”

Nynas levererar information om **ersättare för bitumenlösning** för publicering på hemsidan

M 130311

Info om IMT för enskilda vägar skickas av Mansour till Nils-Gunnar för publicering på www.tankgruppen.nu. Överförs från M 110331

En arbetsgrupp för anordnande av seminarie som fokuserar på Tankbeläggningar instiftas. Torbjörn är sammankallande och Sven deltar i upprättande av idéprogram som innefattar hela spektrat av tankbeläggningsapplikationer. Utrymme för fler deltagare finnes.

Torbjörn och Kenneth sammankallar till möte inom ramen för SIS/TK202. Utformning av prestandadeklaration och CE-märkesinformation baserat på CPR. Respektive företag utser lämpliga personer för detta möte och meddelar Torbjörn snarast möjligt.

Sven kontakter Kenneth och Thomas E angående bredd på trägen vid rampprov.

M 120918

Nicklas förbereder 2013-års provtytor/försök med ytbehandling. Lokalisering till Östergötland företrädesvis.

M 120327

Program inför studieresan till England utarbetas

Mikael sänder ut 'intresseanmälan för studieresan'

Svevia ersätter Nynäs i arbetsgruppen för lagningar

Nicklas väljs in i Tankgruppen

Thomas W representerar AKZONOBEL

Mats fortsätter, nu som konsultrepresentant

Kenneth lyfter fram frågan till lämpligt organ: Hur påverkas ytbehandling vid införande av CPR, vilka parametrar är viktiga inför kravställningar

Pär kontakter Skanska (Karin) angående utförande av Racked In med PME på E14 i Z-län

Ersättning för merkostnad vid utförande av provvägen utreds av Rickard

VVMB 901 - Kontroll i fält av vidhäftning mellan sten och bitumenlösning föreslås utgå

VVMB-902 – Kontroll i fält av bitumenemulsions viskositet med Zahnviskosimeter föreslås utgå

Kenneth kontaktar ballastsidan angående representant

M 11115

Arbetsgruppen inför studieresa till England samt utförande av Y1 på mer högtrafikerad väg startar förberedelserna. Torbjörn (sammankallande), Mikael, Mats, Pär och Karin. Ersätter tredje punkten från 110818, som härmed stryks.

Arbetsgruppen för lagningar gör en omstart. Punkt fyra från 2011-03-31.

Kalkylvärden för utförande av JIM utreds av Kenneth och Ingemar.

Skrivningen i regelverkens texter om sopning ses över av Ingemar.

Riktvärden för mjukbitumen till IMT utreds av Kenneth.

Kontakt tas av Rickard med Sven Brodin om medlemskap.

Kandidat för ballastfrågor eftersöks.

M 110818

Kontakt tas med de till nästa möte inbjudna personerna.

Ge förslag på studieresa. UK?

Arbetsgrupp tillsätts med målsättning 'volymökning av tankbeläggningar' samt att nivå/ökningen skall vara stabil över tiden. Punktlista +/- problemlösningar utarbetas.

M 110331

Lista över WG-medlemmar tas fram för publicering på www.tankgruppen.nu efter nästa SIS-möte. Pereric? skickar till Nils-Gunnar.

En digital version av den sammanställning över tekniska dokument som berör tankbeläggningar mellan 1984 och 2009 tas fram av Nils-Gunnar för publicering på www.tankgruppen.nu. (Kontroll av att publicering som arbetskopior är OK, kontrolleras innan).

Info om IMT för enskilda vägar skickas av Lennart till Nils-Gunnar för publicering på www.tankgruppen.nu.

Arbetsgrupp lagningar bildas: Nynas (Mikael), AkzoNobel(Thomas W), TrV (Torbjörn, Ingemar) TVM (Thomas E) med Torbjörn som sammankallande.

Frågan om information och kommunikation mellan underhålls respektive driftentreprenörer vad gäller isrivning lyfts fram av Rickard.

Förslag på nya medlemmar tas fram.

Presentation av utfört arbete inom Tankgruppen skickas av Torbjörn till Nils-Gunnar för publicering på www.tankgruppen.nu

M 101116

Översättning från engelska till svenska av SS-EN 12271:2006 utförs av Henrik Broms Konsult AB. Remissutgåva sänds ut så snart som möjligt.

Protokoll för 'Visuell bedömning av defekter' enl. SS-EN 12272-2 utarbetas av Nils-Gunnar. Förslag sänds ut till samtliga medlemmar för synpunkter.

Komplettering i regelverken av JIMT utarbetas av Ingemar och Kenneth

Dokument om försöken med Fog Seal tas fram av Torbjörn med hjälp av samtliga som innehar relevant/intressant material. Byggs på och publiceras på www.tankgruppen.nu

Tomas B. skickar info till Nils-Gunnar om utfört objekt med tjockare lager av JIMT 60 i närheten av Tingsryd som kan vara lämpligt för komplettering av kontrollsträckorna.

Val av ny ordförande förbereds (verksamhetsområde Trafik inom Trafikverket föreslår).

M 100818

Samtliga studerar remissutgåvan av AMA och lämnar ev. förslag på ändring. (kvar sedan föregående möte).

Status angående utveckling av nya bindemedel meddelas av Mikael till Nils-Gunnar för publicering på hemsidan.

Produktblad för bindemedel skickas av Mikael till Nils-Gunnar för publicering på hemsidan.

Översättning från engelska till svenska av SS-EN 12271:2006 planeras.

Protokoll för 'Okulär bedömning av skador' enl. SS-EN 12272-2 utarbetas av Nils-Gunnar.

Information om försöken med Fog Seal tas fram.

Val av ny ordförande förbereds.

M 100420

Torbjörn skissar på förslag till antal mätpunkter vid bestämning av makrotextur när glaspärlor används enligt SS-EN 13036-1. Behovet av mätning preciseras.

Torbjörn ev. i samarbete med en arbetsgrupp skissar på ett kunskapsdokument som fångar upp texten i de tekniska beskrivningar som utesluts vid införandet av Europastandarden.

Samtliga studerar remissutgåvan av AMA och lämnar ev. förslag på ändring.

Arbetsgruppen som arbetar med de nya Europastandarderna för bitumenemulsion och bitumenlösning tar fram förslag till specifikationer i VVTBT Bitumenbundna lager.

M 091125

Nils-Gunnar uppdaterar IMT-rapporten (t ex. FWD-beräkningar, Trafikdata)

Nils/Torbjörn levererar bilder/pdf till N-G för publicering på hemsidan;
www.tankgruppen.nu

Samtliga funderar över input till framtida FUD

Arbetsgruppen för revidering av tekniska dokument fortsätter arbetet med implementeringen av Europastandarden för ytbehandling samt skissar på kunskapsdokument för YB.

M 090825

Nils-Gunnar lägger in fler dokument (t ex. åtgärder vid stensläpp, handbok om bedömning av defekter på YB och miljöanpassad beläggning, NVE-rapport) på www.tankgruppen.nu

Arbetsgruppen för revidering av tekniska dokument fortsätter arbetet med implementeringen av Europastandarden för ytbehandling.

Bo tillfrågar Barkeby, MASAB, om deltagande i arbetsgruppen

Thomas E kontakter NCC om deltagande i Tankgruppen

M 090402

Nils-Gunnar G lägger in lämpliga dokument som finns tillgängliga som behandlar tankbeläggningar på www.tankgruppen.nu

Alla ser till att arbetet enligt EU-standard startar med full kraft

M 081021

Nils-Gunnar G tar fram förslag till utvecklande av hemsida

Alla tittar igenom aktuella avsnitt i AMA och TBT till nästa möte för synpunkter

M 080514

Thomas E testar utrustning (BS) för bestämning av underlagets hårdhet (Pererice W kontakter)

Torbjörn J. samlar in användbar dokumentation till grund för handbok

Arbetsgrupp för utvecklande av hemsida: Torbjörn J. (sammankallande) Mats N. Niklas J. och Björn G

Arbetsgrupp för råd/anvisningar för val av rätt åtgärd vid stensläpp respektive blödning: Torbjörn J. (sammankallande) Nils E. Ingemar G. och Thomas E

När föreligger ett informationsbehov (seminarium)

Torbjörn J. kontakter Åke Sandin angående ev. medverkan vid SKL:s Asfaltdagar

Nils-Gunnar G ersätter Svante J för minnesanteckningar vid möten

Svantes sammanställning över FoU-dokumentation skickas till nya medlemmar

M 080115

TJ fick i uppdrag att göra ett utkast till inriktningsdokument för gruppens verksamhet.

Sekreterarfrågan tas upp vid nästa möte.

BS fick i uppdrag att formulera ett utkast till inbjudan till TAIT-möte.

TJ fick i uppdrag att ordna program för miniseminarium

PEW fick i uppdrag att ordna lokal.

M 071114

Val av ny ordförande skjuts upp till nästa möte.

Genomgång av minnesanteckningarna och beslutslistan sköts upp till nästa möte.

Gruppens organisation tas upp igen vid nästa möte.

Information om TAIT till entreprenörerna tas upp vid nästa möte.

Mötet beslöt att det första mötet med den nya gruppen skall innehålla ett miniseminarium om det arbete som utförts i gruppens regi.

M 070905

Akzo Nobel inbjuds när organisationsarbetet är klart

M 070529

TJ undersöker vidare om det går att få fram ett bra hjälpmedel för att bedöma underlaget vid bestämning av bindemedelsgiva för YB.

Mötet beslöt att frågan om kommande Tankdagar tas upp igen på nästa möte.

M 06-11-29

Mötet beslöt att frågan om gruppens medverkan tas upp i nästa möte i Asfaltforum av UL med bistånd av GL som båda medverkar i Asfaltforum.

PEW kollar om stenmaterialet måste vara deklarerat vid upphandling på funktion med Bo S och Klas Hermelin.

M 06-09-19

SJ tar fram en person per företag för mottagning av information till nästa möte.

Alla funderar på vilket informationsmaterial som ska skickas ut från gruppen.

M 00-03-09

~~KE sammanfattade diskussionen och mötet enades om att de beläggningstyper gruppen bör arbeta med är:~~

~~—YB,~~

~~—YG,~~

~~—IM,~~

~~—Bindemedelsförsegling.~~

~~Gruppens inriktning inom detta område, kort sagt Tankbeläggning, skall vara:~~

~~—Att driva FoU-projekt~~

~~—Att verka för ökad utbildning~~

~~—Att vara remissinstans för VV~~

~~—Att bevaka och förmedla ny teknik~~

~~—Att representera i andra grupper inom teknikområdet.~~

~~—Att verka för ökad användning av tankbeläggningar~~